

Sygnatura akt VII U 3704/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 29 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

Protokolant: st. sek. sąd. Marta Jurga

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 r. w Poznaniu

przy udziale zainteresowanego S. W.

odwołania (...) S.A. w W. Zakład (...) w P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P.

z dnia 25 czerwca 2013 roku Nr (...)

w sprawie (...) S.A. w W. Zakład (...) w P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P.

o podstawę wymiaru składek

oddala odwołanie,

zasądza od odwołującej na rzecz pozwanego organu rentowego kwotę 60 złotych (słownie: sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 czerwca 2013 roku nr (...), znak (...) adresowaną do (...) S.A. Zakład (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku Nr 205, poz. 1585 ze zm.) i art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 roku Nr 164, poz. 1027 ze zm.) stwierdził, iż przychód osiągnięty przez S. W. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek: (...) S.A. Zakład (...) z siedzibą w P., al. (...) stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne, która wynosi:

Okres (mm/rrrr)	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
--------------------	---------------------------------------	--	-------------------------

(...)	2 844,88zł	2 844,88zł	2 454,83zł

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy przytoczył treść przepisów stanowiących jej podstawę oraz zapisy Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) Zakładu (...) w P. i podał, że płatnik składek naliczył za S. W. składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od podstaw wymiaru:

Okres (mm/rrrr)	ubezpieczenia emerytalne i rentowe	ubezpieczenie chorobowe i wypadkowe	ubezpieczenie zdrowotne
(...)	2 464,88zł	2 464,88zł	2 126,93zł

Organ rentowy wskazał, że płatnik składek w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne nie uwzględnił przychodu osiągniętego przez S. W. z tytułu wypłaconych pracownikowi świadczeń świątecznych (pieniężnych) finansowanych ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w kwocie 380,00 zł.

Organ rentowy podniósł, że pracodawca przyznał zatrudnionym pracownikom świadczenia okolicznościowe w oparciu o kryteria inne niż socjalne tj. według zajmowanego stanowiska.

Organ rentowy podał, że S. W. otrzymał w grudniu 2010r. świadczenie w kwocie 380,00 zł.

Organ rentowy stwierdził, że przyznając i wypłacając świadczenia socjalne pracodawca nie uwzględniał sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej poszczególnych pracowników Spółki. Wpłata określonej wysokości świadczenia świątecznego (pieniężnego) w 2010 roku uzależniona była od zajmowanego stanowiska pracy oraz od pozostawania w zatrudnieniu na określony dzień listopada danego roku. Zatem przyznano świadczenia w takiej samej wysokości określonej grupie uprawnionych, czyli pracowników wynagradzanych według współczynnika – kadra zarządzająca oraz pozostałych pracowników, co wskazuje, że kryteria socjalne nie zostały uwzględnione. Bowiem oceniając sytuację życiową, rodzinną i materialną pracownika, pracodawcy powinni brać pod uwagę dochody pracownika osiągnięte w zakładzie, jak i poza zakładem pracy, dochody członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie z pracownikiem oraz powinni kierować pomoc socjalną do osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i rodzinnej.

Odwołanie od powyżej opisanej decyzji wywiódł płatnik składek, (...) S.A. w W. Zakład (...) w P., zaskarżając ją w całości i zarzucając jej:

- naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwą interpretację § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.) i – w konsekwencji – przyjęcie, że organ rentowy jest uprawniony do badania przyjętego przez pracodawcę kryterium różnicującego wysokość świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,

- naruszenie prawa materialnego poprzez błędną interpretację i – w konsekwencji – niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2012 roku poz. 592 ze zm.),

- błąd w ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę wydania zaskarżonej decyzji poprzez niewłaściwe ustalenie, że płatnik składek ustalając kryterium różnicujące wysokość świadczeń świątecznych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, nie wziął pod uwagę sytuacji socjalnej pracowników.

Na podstawie powyższych zarzutów płatnik składek wniósł o:

- zmianę zaskarżonej decyzji i ustalenie, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ubezpieczonego, za okres wskazany w decyzji ZUS, nie wlicza się świadczeń pieniężnych (świątecznych) wypłaconych pracownikowi z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,

- zasądzenie od organu rentowego na rzecz płatnika składek zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Płatnik składek podniósł, że skoro świadczenia świąteczne z okazji Świąt Bożego Narodzenia w 2010 roku, 2011 roku i 2012 roku zostały wypłacone pracownikom, po pierwsze, na cele socjalne i, po drugie, ze środków zgromadzonych w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, to pracodawca nie ma obowiązku wliczenia ich do podstawy wymiaru składek.

Płatnik składek uznał, że obowiązujące przepisy nie przyznają ZUS kompetencji do badania zgodności wypłaty świadczeń z regulaminem zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. ZUS, w toku kontroli, może badać jedynie te dwie, wyżej wskazane, przesłanki. Tylko związki zawodowe mają prawo kwestionować zasadność wydatkowania środków z Funduszu, przy czym jest to sprawa z zakresu prawa pracy, a właściwy do rozpoznania tego typu sporów jest sąd pracy.

Płatnik składek, powołując się na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 23 października 2008 roku, II PK 74/2008, podniósł, że przedmiotowe świadczenia świąteczne przyznawane pracownikom nie miały charakteru ulgowego. Wobec tego art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie znajduje w ogóle w sprawie zastosowania.

Nadto płatnik składek stwierdził, że ZUS błędnie przyjął, iż już z samego faktu zastosowania takiego czy innego kryterium, można wyprowadzić wniosek, czy świadczenie było wypłacane zgodnie z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, czy też nie. Decydujące jest bowiem nie samo kryterium, a końcowy efekt w postaci zróżnicowania świadczeń w zależności od sytuacji socjalnej pracowników.

Płatnik składek podkreślił, że sytuacja socjalna pracowników wynagradzanych według krotności jest lepsza od sytuacji socjalnej pozostałych pracowników, co było wiadome pracodawcy i członkom Komisji Socjalnej. Tym samym okoliczność ta przesądza o zasadności przyjętego kryterium i zgodności wypłaconych świadczeń z postanowieniami regulaminu i ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Kryterium to w optymalnym, największym możliwym stopniu, uwzględnia szeroko pojętą sytuację socjalną pracowników.

Dodatkowo płatnik wskazał, że organ rentowy nie wykazał, by uzależnienie wypłaty świadczeń od stanu zatrudnienia na dzień 1 listopada danego roku miało jakiegokolwiek znaczenie.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości oraz o zasądzenie od płatnika składek na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 120 zł.

W uzasadnieniu pozwany powtórzył argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy nie wzywał S. W. do udziału w postępowaniu odrębnym postanowieniem, bowiem był on już stroną postępowania administracyjnego przed organem rentowym i adresatem decyzji, stając się automatycznie stroną postępowania odwoławczego.

Zainteresowany nie zajął żadnego stanowiska.

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 29 stycznia 2014 roku oddalił wniosek pozwanego organu rentowego o połączenie niniejszej sprawy z pozostałymi odwołaniami płatnika składek wniesionymi w analogicznych sprawach do łącznego rozstrzygnięcia.

Podkreślić należy, że połączenie oddzielnych spraw, niezależnie od ich liczby, nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności i samodzielności. W wyroku z dnia 22 września 1967 roku, I CR 158/67, OSNCP 1968, nr 6, poz. 105, Sąd Najwyższy stwierdził, że połączenie dwu oddzielnych spraw w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 kpc, nie oznacza, że takie połączenie tworzy z tych spraw jedną nową sprawę.

Sąd orzekający w sprawie uznał, że ani względy techniczne, ani ekonomia procesowa nie uzasadniają łącznego rozpoznawania i rozstrzygania spraw z odwołań płatnika składek wniesionych w analogicznych sprawach. Łączenie bowiem sporów nie przyczynia się w praktyce do przyspieszenia postępowania, a częstokroć wprowadza do nich nieład i zamieszanie, utrudniając realizację zasady rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. Zakład (...) powstał na mocy uchwały nr 38/2009 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) S.A. i posiada status pracodawcy od dnia 1 września 2009 roku.

Płatnik składek został zgłoszony dokumentem (...) zgodnie z obowiązującymi przepisami. Rozlicza się z Urzędem Skarbowym na zasadach ogólnych – pełna księgowość.

Na dzień 30 listopada 2012 roku płatnik składek zgłaszał do ubezpieczeń (...) osoby. Średnioroczny stan ubezpieczonych w 2012 roku wyniósł (...) osób.

Dowód: bezsporne, informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców (k. 14-16), protokół kontroli w aktach pozwanego.

W (...) S.A. Zakład (...) tworzony jest Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) S.A. Zakładu (...) w P. przyznanie i dofinansowanie z Funduszu usług i świadczeń socjalnych dla osób uprawnionych uzależnia się od ich sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej (tzw. kryterium socjalne) oraz od aktualnego stanu środków finansowych Funduszu.

Środki Funduszu przeznaczone są na:

dofinansowanie maksymalnie do 14 dni wczasów wykupionych przez Zakład lub indywidualnie przez pracownika zakładu, emeryta, rencistę, lub leczenia sanatoryjnego, wczasów profilaktyczno-leczniczych wykupionych przez Zakład lub indywidualnie przez pracownika zakładu, emeryta, rencistę,

dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży wykupionego przez Zakład lub indywidualnie przez pracownika zakładu, emeryta, rencistę w formie: kolonii letnich lub zimowych, zdrowotnych, obozów, zimowisk lub wyjazdów klimatycznych (np. zielone szkoły), sanatoriów oraz wczasów z rodzicami – jeden raz w roku,

dofinansowanie kosztów wypoczynku i rekreacji organizowanych w formie turystyki grupowej (np. wycieczek, rajdów, zlotów itp.) organizowanych przez Zakład lub zakupionych przez zakład pracy,

dofinansowanie działalności kulturalno-oświatowej w postaci imprez artystycznych, kulturalnych i rozrywkowych oraz zakupu jednorazowych biletów wstępu na takie imprezy,

dofinansowanie organizowanych przez Zakład lub inne wyspecjalizowane podmioty (stowarzyszenie, fundacje, kluby sportowe, Caritas) imprez rekreacyjnych, uczestnictwa w różnych formach rekreacji ruchowej, zakupu jednorazowych biletów wstępu na imprezy sportowe,

udzielanie bezzwrotnej pomocy finansowej (zapomogi) osobom uprawnionym w przypadkach losowych oraz znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, rodzinnej, materialnej, przyznawanej w zależności od potrzeb wnioskodawcy oraz możliwości finansowych Funduszu,

przyznanie okolicznościowych świadczeń pieniężnych – dwa razy do roku,

udzielenie ograniczonej pomocy finansowej pracownikom na cele mieszkaniowe (§ 7 Regulaminu).

Stosownie do § 6 ust. 1 Regulaminu do korzystania ze środków Funduszu uprawnieni są:

pracownicy Zakładu,

pracownicy Zakładu przebywający na urloпах wychowawczych,

emeryci i renciści – byli pracownicy Zakładu,

członkowie rodzin osób wymienionych w ust. 1 pkt 1 do 3,

niepracujący członkowie rodzin pracowników Zakładu zmarłych w czasie zatrudnienia, pobierający po nich renty rodzinne.

Nadto, w myśl § 23 ust. 1 Regulaminu, w zależności od możliwości finansowych Funduszu, pracodawca może przyznać pracownikom oraz ich dzieciom w wieku do 16 lat bony towarowe, paczki świąteczne, okolicznościowe świadczenia pieniężne z zastosowaniem kryterium socjalnego.

Z dniem 22 listopada 2012 roku § 23 ust. 1 uzyskał brzmienie: W zależności od możliwości finansowych Funduszu, pracodawca może przyznać pracownikom i ich dzieciom oraz uprawnionym emerytom i rencistom bony towarowe, paczki świąteczne, okolicznościowe świadczenia pieniężne z zastosowaniem kryterium socjalnego.

Podstawę podziału Funduszu stanowi roczny plan rzeczowo-finansowy (tzw. preliminarz), który jest uzgadniany z zakładowymi organizacjami związków zawodowych działających poprzez członków Komisji Socjalnej Zakładu (...) (§ 2 ust. 4 w zw. z ust. 7).

Zasady tworzenia oraz działania Komisji Socjalnej Zakładu (...) S.A. określa Regulamin Pracy Komisji Socjalnej, stanowiący integralną część Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, zawarty w załączniku nr 1 do Regulaminu.

W myśl § 1 ust. 3 Regulaminu Pracy Komisji Socjalnej w skład (...) wchodzi:

zgłoszeni pisemnie przez związki zawodowe działające na terenie Zakładu przedstawiciele – nie więcej niż jeden przedstawiciel z każdej organizacji,

Dyrektor Zakładu – przewodniczący i zatwierdzający decyzje Komisji,

Naczelnik D. Spraw Pracowniczych (bez prawa głosu),

Sekretarz – wyznaczony pracownik D. Spraw Pracowniczych (bez prawa głosu).

Z kolei z § 2 ust. 3 i 5 tegoż Regulaminu wynika, że Komisja opiniuje i uzgadnia złożone wnioski uprawnionych osób ubiegających się o przyznanie świadczeń socjalnych, kierując się zasadami bezstronności, sprawiedliwości oraz gospodarności.

Dowód: bezsporne, zeznania świadków: M. N. (k.49-50), I. S. (k.52-53), zeznania za stronę odwołującą Z. K. (k.54-55); Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) S.A. Zakładu (...) w P. wraz z załącznikiem nr 1, Aneks Nr (...) do Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) S.A. Zakładu (...) w aktach pozwanego.

Z protokołu z posiedzenia Komisji Socjalnej z dnia 22 listopada 2010 roku wynika, że Komisja podjęła decyzję o wypłacie okolicznościowego świątecznego świadczenia dla pracowników oraz dzieci według następujących kryteriów:

- dla pracowników wynagradzanych według współczynnika (krotności) w kwocie 330 zł,
- dla pozostałych pracowników w kwocie 380 zł,
- na każde dziecko pracownika w wieku 0-16 lat – dotyczy dzieci urodzonych po 1 stycznia 1994 roku w kwocie 50,00 zł dla każdego z rodziców zatrudnionych w Zakładzie (...).

Podstawą wypłaty świadczenia był stan zatrudnienia na dzień 1 listopada 2010 roku.

Dowód: bezsporne, zeznania świadków: M. N. (k.49-50), M. D. (k.51), H. D. (k.51-52), I. S. (k.52-53), Z. S. (k.53-54), zeznania za stronę odwołującą Z. K. (k.54-55); protokół z posiedzenia Komisji Socjalnej, protokół kontroli w aktach pozwanego.

Zgodnie z § 1 ust. 2 Regulaminu wynagradzania dla pracowników (...) S.A. Zakład (...), zasad wynagradzania określonych tym Regulaminem nie stosuje się do kierujących wyodrębnionymi komórkami organizacyjnymi zatrudnionych na stanowiskach: dyrektora zakładu, zastępcy dyrektora zakładu, naczelnika sekcji, zastępcy naczelnika sekcji, naczelnika działu, kierownika dyspozytury, kierownika (...), kierownika zespołu kas biletowych, kierownika zespołu obsługi informacyjnej, kierownika zespołu drużyn konduktorskich, kierownika zespołu drużyn trakcyjnych, kierownika magazynu zakładowego. Wymienieni pracownicy są wynagradzani według współczynnika (krotności).

Dowód: bezsporne, zeznania świadków: M. N. (k.49-50), I. S. (k.52-53), zeznania za stronę odwołującą Z. K. (k.54-55); Regulamin wynagradzania dla pracowników (...) S.A. Zakład (...) w aktach pozwanego (w aktach VII U 3118/13).

W latach 2010, 2011, 2012 pracownicy odwołującej Spółki, w tym S. W., korzystali ze świadczeń Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, uzyskując świadczenia pieniężne z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Przy wypłacie powyższych świadczeń pracownicy nie składali oświadczeń o swojej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej.

Wypłata określonej wysokości świadczenia świątecznego była uzależniona od zajmowanego stanowiska pracy. Przyznano świadczenia w takiej samej wysokości określonej grupie uprawnionych, czyli pracownikom wynagradzanym według współczynnika oraz pozostałym pracownikom.

Dowód: bezsporne, zeznania świadków: M. N. (k.49-50), M. D. (k.51), H. D. (k.51-52), I. S. (k.52-53), Z. S. (k.53-54), zeznania za stronę odwołującą Z. K. (k.54-55); protokół kontroli w aktach pozwanego.

Zainteresowany S. W. otrzymał w grudniu 2010 roku świadczenie w kwocie 380,00 zł.

Dowód: bezsporne, dokumentacja dotycząca przyznanego i wypłaconego świadczenia świątecznego (k. 37-45).

W dniu 25 czerwca 2013 roku ZUS wydał zaskarżoną decyzję nr (...).

Odwołująca Spółka w 2010 roku nie badała indywidualnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracowników przy przyznawaniu świadczeń pieniężnych z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach pozwanego organu rentowego oraz aktach sprawy, albowiem zostały one sporządzone przez powołane do tego osoby, w ramach przysługujących im kompetencji oraz w przewidzianej przez prawo formie. Nadto dokumenty te nie były kwestionowane przez żadną ze stron postępowania, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów znajdujących się w aktach sprawy pozwolił nadto na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Jako wiarygodne, co do zasady, Sąd uznał zeznania świadków: M. N., M. D., H. D., Z. S. i I. S. oraz Z. K., przesłuchanego za odwołującą Spółkę. Ich wypowiedzi w zakresie odnoszącym się do zasad obowiązujących w odwołującej Spółce w spornym okresie przy dokonywaniu wypłat z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych były spójne i wzajemnie uzupełniające się oraz znajdowały potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach, w tym protokołach z posiedzeń Komisji Socjalnej zawartych w aktach pozwanego. Zeznania te pozwoliły również ustalić Sądowi okoliczności związane z ustalaniem wysokości świadczeń będących przedmiotem sporu. Jednocześnie Sąd nie uczynił podstawą dokonywanych ustaleń faktycznych tej części wypowiedzi świadków i Z. K., w której dokonywali oni oceny obowiązującego w odwołującej Spółce systemu różnicowania wysokości wypłat z Funduszu, albowiem świadkowie i strona mają za zadanie przedstawić relację z zaobserwowanych przez siebie faktów, a wyrażone przez nich oceny nie mają znaczenia w sprawie.

Sąd nie dał więc wiary zeznaniom świadków M. N., M. D., H. D., Z. S. i I. S., że odwołująca Spółka przy podziale spornych świadczeń świątecznych posiadała wiedzę o indywidualnej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracowników Spółki.

Nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, w świetle poniżej przedstawionych wywodów, okoliczność, iż pracownicy odwołującej Spółki i organizacje związkowe działające w niej, akceptowali sposób rozdziału środków z Funduszu funkcjonujący w (...) S.A. Zakład (...).

Co istotne, stan faktyczny sprawy pozostawał bezsporny między stronami, które różniły się co do tego, czy dokonane przez odwołującą Spółkę wypłaty świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych należy wyłączyć z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenie zdrowotne, w tym, czy okoliczności podnoszone w odwołaniu i podnoszone w toku postępowania mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku poz. 1442 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a, a więc między innymi pracowników, stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12 (zastrzeżenia nie mają znaczenia w sprawie).

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3 (zastrzeżenia nie mają znaczenia w sprawie).

Art. 4 pkt 9 ustawy jako przychód definiuje: przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 roku, poz. 361 ze zm.) za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Przedmiotem sporu w sprawie było to, czy kwota przypisana zainteresowanemu S. W. jako przychód w miesiącu wskazanym w zaskarżonej decyzji i szczegółowo opisana powyżej stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz, czy w związku z tym prawidłowo kwotę tę doliczono do przychodu osiągniętego przez zainteresowanego we wskazanym w decyzji miesiącu.

Stwierdzić należy na wstępie, iż świadczenia przyznane i wypłacone przez odwołującą Spółkę pracownikom, w tym zainteresowanemu, z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w postaci świadczeń pieniężnych świątecznych z okazji Świąt Bożego Narodzenia w 2010 roku stanowiły przychód ubezpieczonych w rozumieniu wyżej cytowanych przepisów. To, że kwoty te stanowią przychód nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości, skoro niewątpliwie kwoty te są elementem przychodu ze stosunku pracy, stosownie do treści art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Jak wynika wprost z treści art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych za przychody ze stosunku pracy uznaje się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne z tym związane, a wyliczenie wskazane w powołanym przepisie ma jedynie charakter przykładowy, na co wskazuje jednoznacznie użycie sformułowania „w szczególności”.

Skoro zatem sporna w sprawie kwota stanowi, w świetle powyższego, przychód w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w następnej kolejności należało ustalić, czy kwota ta podlega wyłączeniu z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne zainteresowanego.

Stosownie do treści §1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. z 1998 roku Nr 161, poz. 1106 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiągniany przez pracowników u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych.

Paragraf 2 ust. 1 rozporządzenia zawiera zamknięty katalog wyłączeń określonych przychodów z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. W pkt 19 wskazano, iż nie stanowią podstawy wymiaru składek świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

W tej części rozważań w pierwszej kolejności należy określić, jakie warunki musi spełniać świadczenie, by mogło być uznane za przeznaczone na cele socjalne.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 roku, poz. 592) działalność socjalną stanowią: usługi świadczone przez pracodawców na rzecz różnych form wypoczynku, działalności kulturalno-oświatowej, sportowo-rekreacyjnej, opieki nad dziećmi w żłobkach, klubach dziecięcych, przedszkolach oraz innych formach wychowania przedszkolnego, udzielanie pomocy materialnej - rzeczowej lub finansowej, a także zwrotnej lub bezzwrotnej pomocy na cele mieszkaniowe na warunkach określonych umową. Powyższy przepis zawiera definicję legalną działalności socjalnej pracodawcy, która może być finansowana ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, przy czym jest to definicja węższa, aniżeli zawarta w art. 16 Kodeksu pracy, w którym wskazano, iż pracodawca, stosownie do możliwości i warunków, zaspokaja socjalne, bytowe i kulturalne potrzeby swoich pracowników. Oznacza to, że tylko formy działalności

socjalnej wymienione w ustawie mogą być finansowane ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (vide: Katarzyna Pieczyk, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Wolters Kluwer sp. z o.o., Warszawa 2011).

Powyższa definicja sugeruje, iż sfinansowanie wymienionej powyżej działalności ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oznacza, iż sfinansowanie to mieści się w pojęciu celów socjalnych. Wniosek taki jednak nie jest trafny, bowiem dla uznania, iż określone świadczenie ma charakter socjalny niezbędne jest także przestrzeganie pozostałych przepisów ustawy, w tym art. 8 ust. 1 i 2 oraz regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009 roku, I UK 121/09 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 czerwca 2012 roku, I UK 140/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 stycznia 2013 roku, III AUa 680/12).

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Ust. 2 wskazuje, iż zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Regulamin taki stanowi źródło prawa pracy (art. 9§1 kp) i jego przestrzeganie należy do obowiązków pracodawcy jako dysponenta środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Regulamin jako źródło prawa pracy musi być oczywiście zgodny z przepisami powszechnie obowiązującymi, a zatem także z przepisami ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Wskazać należy, iż obowiązkową treść regulaminu stanowią postanowienia określające zasady przeznaczania środków funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej oraz zasady i warunki korzystania z usług i świadczeń finansowanych z funduszu. W Regulaminie obowiązującym w odwołującej Spółce, w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy, wskazano, iż środki Funduszu są przeznaczane między innymi na przyznanie okolicznościowych świadczeń pieniężnych – dwa razy do roku (§ 7 pkt 7 Regulaminu). Nadto w zależności od możliwości finansowych Funduszu, pracodawca może przyznać pracownikom i ich dzieciom bony towarowe, paczki świąteczne, okolicznościowe świadczenia pieniężne z zastosowaniem kryterium socjalnego (§ 23 ust. 1 Regulaminu). Świadczenie wypłacone na rzecz zainteresowanego zostało zatem przewidziane w Regulaminie jako świadczenie socjalne. Sam jednak fakt, że świadczenie to zostało przewidziane w Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i mogło być tym samym wypłacone zainteresowanemu nie oznacza, iż miało ono charakter socjalny. Dla takiego stwierdzenia niezbędne jest bowiem, by świadczenie to zostało wypłacone zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych i Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

W okolicznościach sprawy nie sposób jednak uznać, aby świadczenie wypłacone zainteresowanemu miało charakter socjalny i tym samym, by można je wyłączyć z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Podnieść bowiem należy, iż brzmienie art. 8 ust. 1 ustawy nie upoważnia do przyznawania świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych bez uwzględnienia sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika. Przepis ten wyraźnie określa związek pomiędzy wartością przyznawanego świadczenia a łącznie rozpatrywaną sytuacją życiową, rodzinną i materialną osoby uprawnionej. Odwołująca Spółka, wypłacając w 2010 roku z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych swoim pracownikom, w tym, zainteresowanemu, świadczenia pieniężne z okazji Świąt Bożego Narodzenia, nie uczyniła zadość wymogom stawianym w przywołanym przepisie. Dokonanie podziału środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych po uwzględnieniu zasad wynagradzania pracowników według zajmowanych przez nich stanowisk pracy, w żadnym stopniu nie oznacza uwzględnienia łącznie, czego wymaga ustawa, jego sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej.

Przed wszystkim jednak odwołująca Spółka w żaden sposób nie analizowała i nie uwzględniała tego, przyznając świadczenia, ile osób prowadzi z zainteresowanym gospodarstwo domowe, ile osób pozostaje na jego utrzymaniu, jaki jest jego majątek, jakie osiąga dodatkowe dochody, czy i w jakiej wysokości dochody osiągają pozostali członkowie jego rodziny, czy korzystają z pomocy socjalnej, jakie są ich koszty utrzymania. Dopiero zebranie tego typu informacji,

czy choćby w minimalnym zakresie o wysokości przychodu na członka rodziny i uwzględnienie uzyskanych danych przy ustalaniu wysokości świadczeń z okazji Bożego Narodzenia, i zróżnicowanie wysokości świadczeń w oparciu o te kryteria umożliwiłoby uznanie, iż świadczenia te przyznane zostały zgodnie z przepisami ustawy i Regulaminem, i jako takie stanowią świadczenia socjalne. Dokonanie podziału środków Funduszu według kryterium zasad wynagradzania na zajmowanym stanowisku pracy jest naruszeniem przepisu art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Podnieść należy w tym miejscu, iż ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych realizuje postulat i zarazem zasadę prawa pracy, by pracodawca w miarę możliwości zaspokajał bytowe, kulturalne i socjalne potrzeby pracujących. Podstawowa zasada dysponowania środkami funduszu została określona w art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Zasada ta stanowi, że przyznawanie ulgowych świadczeń i wysokość dopłat z funduszu powinno być uzależnione od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby korzystającej z funduszu. Nie ma w tym zakresie wyjątków. Nawet regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nie może zmienić tej zasady. Sąd świadczenia wypłacone przez pracodawcę z pominięciem owej zasady podstawowej nie mogą być ocenione w sensie prawnym jako świadczenia socjalne, a jeżeli tak, to nie mogą korzystać z uprawnień przyznanych tym świadczeniom przez system ubezpieczeń społecznych (vide: powołany powyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2009 roku, I UK 121/09, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 stycznia 2013 roku, III AUa 759/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 28 grudnia 2012 roku, III AUa 1064/12). Na konieczność wydatkowania środków z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych zgodnie z przepisami ustawy i regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wskazywał Sąd Najwyższy również wcześniej (vide: np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2001 roku, I PKN 579/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2004 roku, I PK 22/03, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 sierpnia 2005 roku, I PK 12/05). W związku z powyższymi wywodami za nietrafny należy uznać pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 października 2008 roku, I PK 74/08, iż przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych nie odnosi się do całości działalności socjalnej w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej ustawy, a jedynie do ulgowych świadczeń i usług, a regulamin może przewidywać wydatkowanie środków funduszu na inne cele mieszczące się w ramach działalności socjalnej oraz ustalać inne zasady korzystania z tych świadczeń, np. powszechnej dostępności na równych zasadach w zakresie imprez integracyjnych. Wskazać również należy, iż w uzasadnieniach wyroków z dnia 16 września 2009 roku, I UK 121/09 oraz z dnia 20 czerwca 2012 roku, I UK 140/12 Sąd Najwyższy kategorycznie zaznaczył, iż świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych muszą być w każdym wypadku, bez wyjątku przyznawane z uwzględnieniem indywidualnie ocenianej sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej pracownika, bowiem jest to założenie ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

O ile bowiem w istocie w art. 8 ust. 1 mowa jest o ulgowych świadczeniach i usługach, o tyle, w ocenie Sądu Okręgowego, w art. 8 ust. 2 ustawy nie ma mowy o innego rodzaju świadczeniach finansowanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, lecz o wszelkiego rodzaju świadczeniach finansowanych z tego funduszu. Na powyższe wskazuje językowe brzmienie art. 8 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym zasady i warunki korzystania z usług (a więc wszystkich usług, a nie tylko nieulgowych) i świadczeń finansowanych z Funduszu, z uwzględnieniem ust. 1, oraz zasady przeznaczania środków Funduszu na poszczególne cele i rodzaje działalności socjalnej określa pracodawca w regulaminie. Użycie przez ustawodawcę sformułowania „z uwzględnieniem ust. 1” nie oznacza, w ocenie Sądu Okręgowego, jak twierdzi Sąd Najwyższy w przywołanym wyroku, iż odnośnie do innych świadczeń niż wymienione w ustępie 1, regulamin może określać odmienne zasady korzystania z nich. Użycie sformułowania „z uwzględnieniem ust. 1” oznacza, iż zasady i warunki korzystania ze wszystkich usług i świadczeń finansowanych ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych ustalone w regulaminie muszą uwzględniać okoliczności wymienione w art. 8 ust. 1 ustawy, to jest sytuację rodzinną, życiową, materialną osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu. Pogląd ten jest aprobowany także w doktrynie, gdzie krytycznie odnosi się jednocześnie do wymienionego powyżej wyroku (vide: Anna Martusiewicz, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Wolters Kluwer Polska sp. z o.o., Warszawa 2011). Zwrócić należy również uwagę, iż przeciw wykładni zaprezentowanej w wyroku z dnia 23 października 2008 roku przemawia wykładnia logiczna, bowiem trudno uznać, iż skoro dla świadczeń ulgowych finansowanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych niezbędne jest analizowanie sytuacji materialnej, rodzinnej i życiowej osoby uprawnionej, ażeby takiego

obowiązku nie było w przypadku świadczenia darmowego (w całości sfinansowanego przez pracodawcę). Skoro bowiem nie wolno przyznawać bez uwzględnienia kryterium socjalnego świadczeń ulgowych, to tym bardziej nie można tego robić w odniesieniu do świadczeń darmowych (argumentum a minori ad maius).

W świetle powyżej przedstawionych regulacji żadnego znaczenia nie ma podnoszona przez odwołującą okoliczność, że sposób rozdziału środków Funduszu był akceptowany przez wszystkich pracowników. Okoliczność ta nie może być uwzględniana przy rozstrzygnięciu sprawy. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przepisy należy bowiem stosować ściśle, zgodnie z ich brzmieniem, bez możliwości uwzględniania klauzul generalnych, względów słuszności itp. Forma różnicowania wysokości świadczeń w odwołującej Spółce, po uwzględnieniu zasad wynagradzania na zajmowanym przez pracownika stanowisku pracy była niezgodna z powszechnie obowiązującymi przepisami ustawy. Wskazać w tym względzie należy, iż przyznawanie świadczeń z Funduszu wyłącznie w oparciu o wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez pracownika w Spółce, pozostaje w sprzeczności z treścią art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, co wprost potwierdził także Sąd Apelacyjny w Poznaniu między innymi w wyrokach: z dnia 25 kwietnia 2013 roku, III AUa 906/12, z dnia 13 lutego 2013 roku, III AUa 1022/12, z dnia 14 marca 2013 roku, III AUa 1269/12. Tym samym, trudno uznać, ażeby dokonanie wypłaty wszystkim uprawnionym, w tym zainteresowanemu, kwot z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oznaczało, iż świadczenia te miały charakter socjalny.

Odwołująca Spółka dokonała podziału świadczeń z ZFŚS na rzecz pracowników z naruszeniem obowiązujących postanowień regulaminu (§ 3 ust. 4 i § 23 ust. 1). Stąd sporne świadczenie zostało wypłacone zainteresowanemu wprawdzie z funduszu świadczeń socjalnych, lecz nie na warunkach wynikających z tego Regulaminu. Stąd nie może ono zostać uznane za świadczenie finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, w rozumieniu § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 roku. Odwołująca nie zastosowała kryterium socjalnego przy przyznawaniu pracownikom środków z ZFŚS. Kryterium to nie mogło być bowiem przyjęte ogólnie i opierać się jedynie na ocenie takich czynników jak zasady wynagradzania na danym stanowisku pracy. Przepisy art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych wskazują bowiem, że przyznawanie tych świadczeń jest ściśle zależne od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osób uprawnionych do korzystania z Funduszu. Stąd ich podział powinna poprzedzać indywidualna ocena sytuacji osób uprawnionych pod kątem kryterium socjalnego, na podstawie oświadczeń pracowników o wysokości wszystkich dochodów uzyskiwanych przez wspólnie zamieszkujące i prowadzące gospodarstwo domowe osoby. Nie wystarczy, że pracodawca zna ogólną sytuację bytową wszystkich pracowników, bowiem dopiero indywidualna ocena sytuacji uprawnionego pracownika pod kątem jego sytuacji życiowej, rodzinnej i majątkowej, przesądza o sposobie wydatkowania środków z Funduszu.

Wskazać również należy, iż, wbrew twierdzeniom odwołującej Spółki, przy wypłacie świadczeń z ZFŚS nie brano pod uwagę szczegółowej, indywidualnej, sytuacji materialnej, życiowej i rodzinnej pracowników Spółki, co wynika wprost z zeznań świadków. Nie brano bowiem pod uwagę zarobków współmałżonka czy też innych dochodów pracownika osiągniętych przez niego poza Zakładem (...) w P..

Rację ma bowiem organ rentowy, że doświadczenie życiowe pokazuje, że jest mało prawdopodobne, by dwie osoby uprawnione pozostawały w jednakowej sytuacji materialnej, życiowej i rodzinnej, a tylko taka (lub bardzo zbliżona) pozwalałaby na przyznanie świadczeń w tej samej wysokości.

W realiach sprawy nie można zaakceptować poglądu odwołującej Spółki, że sporne świadczenie z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przyznawane było w sposób odpowiadający wymogom ustawy z dnia 4 marca 1994 roku i obowiązującego u odwołującej Regulaminu.

Bez wątplenia odwołująca Spółka nie odbierała od pracowników oświadczeń o wysokości dochodów rodziny, ani nie analizowała ich sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej.

W ocenie Sądu, zróżnicowanie wysokości świadczeń świątecznych według zajmowanego przez pracownika stanowiska pracy - na zasadzie, że sytuacja socjalna pracowników wynagradzanych według krotności jest lepsza od sytuacji

socjalnej pozostałych pracowników - powoduje, że wypłacone świadczenia nie mogą być ocenione w sensie prawnym jako świadczenia socjalne.

Rację ma organ rentowy, że przyznano świadczenia w takiej samej wysokości określonej grupie uprawnionych, czyli pracownikom wynagradzanym według współczynnika – kadra zarządzająca oraz pozostałym pracownikom, co wskazuje, że kryteria socjalne nie zostały uwzględnione.

Odwołująca Spółka zastosowała zatem kryterium, które jedynie pozornie stanowi kryterium socjalne.

Wbrew stanowisku odwołującej, organ rentowy, w realiach sprawy, dysponował prawem kontroli Spółki pod względem prawidłowości zastosowania przez nią kryterium socjalnego przy podziale świadczeń z ZFŚS na rzecz pracowników, tj. pod kątem realizacji warunków z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, a w rezultacie podstaw do zwolnienia od obowiązku ustalenia i odprowadzenia składek na rzecz ZUS od wartości tych świadczeń, na mocy § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 roku w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (art. 86 ust. 1 ustawy systemowej). Zakres tej kontroli obejmował prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek oraz innych wpłat, do których pobierania zobowiązany jest Zakład (art. 86 ust. 2 tej ustawy).

Tym samym nietrafny jest zarzut naruszenia § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia z 18 grudnia 1998 roku. Przepis ten nie może być bowiem interpretowany z pominięciem treści art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Jak wskazano wyżej, sfinansowanie działalności socjalnej ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych nie oznacza, iż sfinansowanie to mieści się w pojęciu celów socjalnych. Dla uznania, iż określone świadczenie ma charakter socjalny niezbędne jest także przestrzeganie pozostałych przepisów ustawy, w tym art. 8 ust. 1 i 2 oraz regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

Zatem organ rentowy jest uprawniony do dokonywania ustaleń czy płatnik prawidłowo od kwot wypłaconych swoim pracownikom z tytułu umów o pracę nie odprowadza składek na ubezpieczenia społeczne.

Reasumując, sporne świadczenie wypłacone zainteresowanemu stanowi świadczenie dodatkowe pracodawcy dla pracownika, a nie świadczenie z funduszu świadczeń socjalnych, ze wszystkimi konsekwencjami prawnymi tak wobec zainteresowanego, jak wobec płatnika składek, który co prawda administruje funduszem, jednak nie może tego czynić z pominięciem ustawy. Skoro wypłata spornego świadczenia nie miała charakteru socjalnego, gdyż nie wiązała go z kryterium socjalnym, to należy je uznać za przychód w rozumieniu art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych, który to przychód zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Zdaniem sądu orzekającego, w niniejszej sprawie organ rentowy zdołał miarodajnie wykazać, że płatnik składek przyznając świadczenia pieniężne z okazji Świąt Bożego Narodzenia nie kierował się sytuacją socjalną swych pracowników.

Uwzględniając powyższe rozważania, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 47714§1 kpc i powołanych przepisów prawa materialnego, oddalił odwołanie (...) S.A. w W. Zakład (...) w P. jako bezzasadne, orzekając jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 kpc w zw. § 2 ust. 1 i 2, § 3 ust. 1 oraz § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 490). Zgodnie z § 2 ust. 1 w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia opłaty stanowiące podstawę zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego nie mogą być wyższe niż stawki minimalne, o których mowa w rozdziałach 3 i 4, niezależnie od wysokości tych opłat ustalonych w

umowie między radcą prawnym a klientem, stawki minimalne wynoszą 60 zł, w sprawach o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego. Stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Sąd może przyznać opłaty wyższe od minimalnych, jeżeli uzasadnia to rodzaj i stopień zawichości sprawy oraz niezbędny nakład pracy radcy prawnego; nie mogą być one wyższe niż sześciokrotne stawki minimalne ust. 2. W myśl § 3 ust. 1 tegoż rozporządzenia przy ustalaniu w umowie opłaty bierze się pod uwagę rodzaj i stopień zawichości sprawy oraz wymagany nakład pracy radcy prawnego. Mając powyższe na uwadze, oceniając nakład pracy pozwanego, Sąd uznał, iż zasadne jest zasądzenie od odwołującej na rzecz pozwanego kwoty 60 zł, odpowiadającej minimalnej stawce kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z powołanymi przepisami, przy uwzględnieniu okoliczności, iż pozwany przygotował w ramach postępowania sądowego jedno pismo procesowe – odpowiedź na odwołanie i stawił się na jednej rozprawie.

SSO Małgorzata Kuźniacka - Praszczyk

Zarządzenie

odnotować w kontrolce uzasadnień,

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć:

a) pełnomocnikowi odwołującej Spółki r.pr. R. B.,

b) pełnomocnikowi pozwanego r.pr. M. P.,

za 14 dni lub z apelacją s. Przewodniczącej.

P., dnia 19 lutego 2014 roku SSO Małgorzata Kuźniacka - Praszczyk